

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXX.

V Ljubljani, 28. prosinca 1887.

List 4.

Družbe treznosti.

(Konec.)

„Kdor se ogiblje pijanosti in z božjo pomočjo trezen ostane ter zato marsiktero nadlogo prenese: temu bode Bog podelil zaslužno krono mučenikov.“ Sv. Avgustin.

Na Slovaškem so imeli tudi že bratovščine treznosti, podobne onim v Šleziji. O teh bratovščinah piše „Dr. Ahasverus“ 1884: „Ko so slovaški rodoljubi videli, kako v sled žganjepitja njihovo ljudstvo moralno in materijalno strašno propada, ustanovili so v Trenčinskem komitatu bratovščino, kateri je bil namen, ljudstvo od žganjepitja odvracati ter v obče odpravljati pijančevanje. Vsakdo, ki je pristopil k tej bratovščini, je moral obljubiti, da ne bode več žganja pil, vina ali piva pa le v potrebi ter vselej določeno mero in nikakor ne več. Slovaško ljudstvo je zelo pohlevno in pobožno; najbolj razumno in naravno je toraj bilo, da so to bratovščino blagi rodoljubni katoliški duhovni ustanovili v nabožnem in cerkvenem imenu; zakaj le tako je bilo mogoče, da je ta bratovščina v kratki dobi štela že bojda nad 20 000 udov. Zagotavljalo se mi je, da je to društvo najboljše vspehe imelo, — takošne vspehe, da so si poprej že celo obubožani kmetje in revni ljudje na novo pomogli, in v dotičnih krajih se je blagostanje, boljše zdravje, blažje in zadovoljnejše življenje med narodom vidno začenjalo, in — tamošnje ljudske pijavice, žganjarski judje, — došli so v veliko zadrego, ker se jim je tako odvzemal njihov najboljši „gšeft“ in sredstvo navadnega ljudskega žuljenja. Vsi judovski kerčmarji — kristjanskim tam ni — in tamošnji „gšeftlarji“ pa so proti blagemu delovanju te bratovščine počeljali z njim lastno zvijačo na vsakteri mogoč način rili in protestovali; a konečno, ko ni drugač pomagalo, tožili so pri ministerstvu, češ, da je to panslavistično društvo. Na Ogerškem pa ni večjega strahu kot je „panslavizem“; ministerstvo je blagodejno bratovščino prepovedalo ter nesrečne Slovake drugič judom izročilo!“

Poglejmo še v druge dežele in poizvedimo, kako je kaj tam z družbami treznosti.

Prijatelji žganja terdijo, da žganje blagodejno pogreje želodec in da je v merzlih krajih neobhodno potrebno, da se zamorejo vspešneje mraza braniti. Resnica je, da občuti človek v prvem trenutku po vžitem žganji

v želodcu neko gorkoto. Živci želodčevi se nekoliko razdražijo in vsled tega začne kri proti želodcu siliti. Od tod toraj gorkota. Kmalu pa občuti telo toliko večji mraz, ker v telo ni prišla od zunaj nikaka gorkota. To poterjujejo zdravniki in mornarji, ki so bili že v naj merzlejših krajih. Razumni in previdni hribolazci ne jemljó žganja seboj. Kralju švedskemu Karolu II je zmerznilo na Ruskem v neki budi zimi 4000 vojakov, ker so si hoteli vojaki oterpnjene ude ogreti z vživanjem žganja. In zakaj je l. 1812 toliko Francozov zmerznilo na Ruskem, če ne ravno radi tega, ker so pili žganje. *)

Tudi na Švedskem so menili, da je žganje dobro sredstvo zoper mraz; zatoraj so ga pogosto pili. L. 1830 je bilo v malo obljudeni Švediji 173.000 žganjarj in popili so žganja 150 milijonov litrov. Sam kralj je ukazal vsem vradom in vplivnim možem, naj skušajo omejiti to nezmerno vživanje žganih pijač.

L. 1837 so ustanovili v Stokholmu družbo treznosti. Kralj in vsi dostojanstveniki so pristopili. Že v desetih letih je bilo vseh družb 500, katerim je pristopilo več kot šestina vseh prebivalcev. Spise zoper žganje so razpošiljali zastoj vsem občinam v kraljevini.

Najveljavnejši možje v Gotenburgu so stopili v delniško društvo, katero je spravilo vse kerčme v mestu nase ter dovolilo v njih točiti pijače le za potrebo; žganja pa nikoli ne. Na ta način so še v 57 družih mestih na Švedskem in v 19 mestih Norvegije zdavno omejili vsako pijančevanje. L. 1870 bilo je na Švedskem le še 442 žganjarj in žganja se je potočilo le 40 milijonov litrov. Saj se pa tudi na Švedskem pijanec strogo kaznuje.

Ako se kak ud družbe treznosti upijani, napišejo njegovo ime na cerkvena vrata in duhovnik moli na prižnici očitno za njegovo poboljšanje. Tudi državni zakonik ima silno ostre kazni za pijance in kerčmarje.

Na Francoskem ustanovili so še le l. 1871 prvo družbo treznosti, pri kateri je zlasti mnogo zdravnikov, učenjakov, duhovnov, pa tudi delavcev. Ta družba deli darila onim, ki imajo posebne zasluge za razširjanje družbe ter njenih nazorov. Darila dobé tudi taki, ki so

*) Dr. Baer pravi: V zelo merzlih pokrajinah je vživanje žganja silno nevarno. Alkohol omami živec in človek občuti nepremagljivo zaspanost in utrujenost. Telo ne more toliko gorkote razvijati, kolikor je zgubi v merzlem zraku; zato pijanci v naj več slučajih zmerznejo.

se v resnici spreobrnili. L. 1876 razdelila je družba 6 daril v vrednosti 2500 frankov, 12 srebrnih, 219 bronastih medalij, 31 knjižic z vlogami 25—50 frankov. Tudi Francozi imajo svoj časopis, ki zastopa družbine nazore.

V Belgiji je pa še slabo za družbe treznosti, akoravno je tam velika sila. Povprečno izpije tam na leto vsaka oseba 40 litrov žganja. Točaren je toliko, da ima vsakih 12 oseb že svojo. V Bruseljski bolnišnici umerje od 100 bolnikov 80 samo vsled žganjepitja. L. 1880 je bilo 581 samomorov.

Boljše je v Holandiji. Tam je družba treznosti že nad 10 let, in izdaja svoj časopis. Ta družba zamore pa toliko uspešneje delati, ker jo velikodušni dobrotniki pridno z denarjem podpirajo.

V Švici imajo od l. 1867 tri družbe, in sicer v Neufšatelu, v Lausannu in v Bernu. —

Podali smo spoštovanim bralcem kratek zgodovinski pregled družb in bratovščin treznosti. Razvideli smo, kake vspehe so imele zlasti tam, kjer so bile v cerkvenih rokah. Koliko se jih je poboljšalo! koliko jih ravno radi oblube ni niti začelo piti žganja! koliko rodbin so te družbe storile srečnih, koliko duš so rešile večnega pogubljenja? Ako je bilo to drugod mogoče, zakaj bi pri nas ne bilo? Potreba je pri nas jednaka. Saj pijo pri nas žganjski strup po več krajih že skor vsi od kraja. Pijó ga hlapci, pijó ga dekle, pijó gospodarji in gospodinjje, pijó celo otroci! Matere dajó otrokom odhajočim v šolo steklenico žganja, kakor se je to zgodilo že na Koroškem. Ljudje pri nas vidno hirajo duševno in telesno. Polnijo se bolnišnice, blaznice, najdenišnice, kakor še nikoli ne v toliki meri. Otroci slaboumih in bolehnih je vedno več, ker so njihovi stariši pijanci. Brez števila kmetij gre dan na dan na kant, ker se gospodarji preveč vtaplajo v žganje. Resnične so besede navdušenega apostelja treznosti, Mathew, ki je imel navadno reči: „Ne kuga, ne lakota, ne naravne sile ne škodujejo človeškemu dušnemu in telesnemu blagru toliko, kakor žganje.“

Vsako leto izdamo 1,950.000 gld. samo na Kranjskem za špirit in za iz njega narejeno žganje, kakor je preračunal Dr. Samec. Koliko pa še le po drugih krajih na Slovenskem. In kdo vé ceniti škodo, ki ji napravlja žganje nam Slovincem na zdravju, na zaslužku, in na drugih posledicah, ki izvirajo iz žganjepitja.

Ako je res, kar dr. Samec dokazuje, da 20 let stari žganjepivec 28 let poprej umerje, kakor 20 let stari trezen človek, kolika zguba je tu za nas Slovence, telesna in dušna!

Ali naj pustimo, da slovenski narod zgine s poveršja zemlje vstopivši se v žganje, ko se vendar za pravice jezika slovenskega tako navdušeno borimo? Ne, kaj takega ne moremo dopustiti! Združimo se toraj vsi, podajmo si roke in napovejmo žganju vojsko!

Non oportet meliora tempora expectare, imo potius agere.“

„Kedar se bo poslednjemu žganjarju pečnica poderla“ (tako piše Slomšek l. 1847 priporočevaje braterno sv. Janža), in kerčmarju, ki v kerčmi žganje toči, poslednja s eklenica brinjevca sterla, bode še le naše delo dokončano. Poprej ne smemo nehati! — Bog nam pomagaj!“

—d—

Tudi še za novo leto.

Leto se razgrinja še temno pred nami, če tudi ga je skoro dvanajsti del že preteklo; kaj ima za svojim zagrinjalom, nam nikdo ne pové. Nekaj je gotovo in

to je — križ, križ, kar smo že v predzadnjem listu omenjali. Kedo izmed nas more le eno leto imenovati, da ne bi bilo prineslo tudi kakih križev? — Ali bode morebiti leto 1887 izjema?

Zatorej dopustite še sledeče v premissljevanje.

Nekdaj prišel sem, pripoveduje mojster Nepomuk, pošten čevljar, v take zadrege, da si nisem vedel nikakor pomagati. Rokodelstvo ni me hotelo več živiti, kar sem imel iztirjati, se mi ni plačalo; med tem pa sem jaz imel dolge poplačevati; usuje bilo je vedno dražje, lakota pa ceneji. Žena me je vsaki dan kregala, otroci so pa prosili kruha, kakor sem rekel, nisem si vedel nikakor pomagati. Mislil sem si: Kaj ko bi šel k stricu v mesto; on je skušen mož, morebiti bode on vedel za kako sredstvo, ki bi mi pomagalo. Hitro sem se napravil na pot. Ženi sem rekel, da grem nekaj iskat v mesto, mislil sem si „svet“ in „tolažbo.“

Čudno je bilo moje popotvanje! Že ko sem prišel na prosto in sem zagledal višnjevo nebo, rumeno polje in sem slišal ptiče peti, bilo mi je tako nekako labko pri sercu. Na gričku, čez katerega sem šel, stal je križ z napisom: Globoko v dolini stanujejo reva in skerbi, gori blišči se pa znamenje upanja, sveti križ. Kakor zvezda na nebesu, blišči se po gorskih verhovih; zatoraj obračaj svoje oko vedno nanj.

Nisem imel več daleč do mesta. Med potjo srečal sem vesele ženjice, katere so šle prepevaje na delo. Saj so še vesela serca na svetu in ljubi Bog dá še tudi kruha. O da bi tudi jaz nekoliko ga dobil. Ko sem prišel skozi mestna vrata, zagledam dečka, ki je šel iz šole in imel lep križec pripet na rudečem traku. Zraven dečka šla je žena, ki je imela jerbas na roci. Deček je bil pa tako vesel, da se je še meni nasmehljaj. Nisem se mogel zderžati, da bi ga ne bil nagovoril, ter ga vprašam, kaj pomeni njegov križec? Deček pa od samega veselja ni mogel govoriti; žena je povedala, da je ta križec darilo za pridnost in da bode deček labko šel na počitnice, ker se je pridno učil in da je zaradi tega tako vesel.

Šel sem dalje, da bi poiskal strica. Vendar mi veseli deček nikakor ni mogel z misli; kar neutegoma mi pride na misel: Ali ne naredi ljubi Bog ravno tako, da svojim ljubim otrokom dá križ, da so tolikanj bolj zagotovljeni počitnic v nebesih? — V hiši strica zvedel sem, da on ne stanuje več tu, da je v bolnišnici. Šel sem toraj tje. Čudno se mi je zaelo, da kamor sem prišel, videl sem križcev. Deržaj pri zvoncu imel je podobo križa, drugi križ videl sem na mostovžu; sestre ki sem jih srečal, imele so križce na vratih. — Žalosten sem korakal proti sobi, v kateri je ležal stric. Upal sem dobiti tolažbe, a mislil sem, da jo bode še le treba deliti, čeravno sem bil za ta posel jako slab.

Med tem stopim noter in tudi najdem strica, kateri je zelo bolan ležal na postelji. Ležal je obezan mirno, v sklenjenih rokah deržal je križ, zraven njega stala je usmiljena sestra. Zelo me je pretresel ta prizor in solze so mi prišle v oči; on pa se je nasmehnil, ko me je zagledal in obraz se mu je razjasnil. Povpraševal me je marsikaj in mi tudi veliko povedal. Ko sem mu povedal, kaj da terpim, se je posmejal in kazaje na križec je rekel: Ali še ne poznaš tega-le (križa), predragi, ali ne poznaš pomočka zoper vse bolezni? — Še predobro ga poznam, odgovorim mu na to, in rad bi se ga iznebil. „Ti si pa vendar nespameten,“ odgovori bolnik, „ali me pa ne razumeš . . . ,“ in potem je s tako prepričanostjo in gorečnostjo govoril o tem svetem znamenji, da sem stal kakor otrok pred njim. Med drugim dejal je: „Ali meniš, da bi zamogel jaz tako mirno zreti smerti v oči, če bi me ne tolažil križ. Skozi celo življenje me je spremljal, pa ni ga mi dala samo cerkev

in mati v roke, ampak tudi domovina ga mi je izročila. Bilo je pri Sebastopolu. Ležal sem hudo ranjen na truplih ubitih tovarišev med prekucajenimi topovi, misleč, da bodem moral samotno umreti. Kar prijehi adjutant generalov in mi podá križec častne legije. Dragi moj, v začetku hotel sem skoraj ponosen postati: pa kaj takega hitro mine človeka, ki je v obliči smerti, in zdel se mi je križec le znamenje in spomin umirajočega Zveličarja. Pritisnil sem križec na usta, mir in veselje, ki me je v tem navdalo, je gotovo veliko pripomogla k mojemu ozdravljenju.

Dragi, misli si, da je križ, ki ga imate v hiši, tudi „križ častne legije,“ katerega ti je poslal Kralj nebeske domovine, in ne verzi ga proč.“ — Sramoval sem se in vse se mi je zdelo novo, kar je stric govoril. Gosp. župnik je v svojih pridigah velikokrat govoril o tem, ker pa nisem razumel, zdelo se mi je dolgočasno. Zdi se mi, da križ sam najbolj pojasnuje to stvar. Še nekoliko časa sam ostal pri stricu, potem sem se potolažen vernil domú. Ločila sva se; bil sem prepričan, da ga v tem življenju ne bom več vidil.

Ko sem prišel domú, nisem se mogel zderžati, da ne bi bil vsega povedal, kar sem videl in slišal; ker bi bila žena in otroci še enkrat radi vidili strica, šli so ga tudi še obiskat, kajti zelo so ga ljubili. Pa prišli so prepozno: blagi mož je bil že umerl in našli so samo njegov grob. Priprosti križ na gomili bil je z vencem okinčan. Spoznali so in umeli žena in otroci to znamenje tembolj, ker sem jim bil vse odkritoserčno povedal, kar je stric govoril.

Nauk je imel dober vspeh, in ker smo se radovaljno vdali v svojo osodo, prišel je zopet mir v hišo, kakor piše „Sendbote.“

Dragi bralec, tudi ti se radovaljno vdaj v svoje križe in težave, katere te zadenejo v novem letu. Ako boš poterpežljiv; lahko jih bodeš prenašal in imel bodeš veliko zaslužnje pri Bogu. To pa le, ako si véren kristjan; zakaj brez vére so le križi, ni pa tolažila: in ker se véra velikrat pogreša, zato se pogosto slišijo žalostne, prežalostne, čez vse žalostne dogodbe. Voljno nōsi križ, ki te zadene to leto: in v križu boš našel tolažbo.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

V Ljubljani je družba ss. Cirila in Metoda 19. pros. imela svojo 7. sejo. Pervomestnik Tomo Zupan, kakor „Slov.“ piše, pozdravivši odbornike, prečita načert oklica do podružnic, v katerem se opominja, da se ples in prehrupne zabave ne strinjajo z družbinimi načeli, kajti družba je osnovana na katoliško-narodni podlagi, toraj morajo plesi izostati in načelništva naj strogo na to gledajo, da se v veselice od njih osuovane ne sprejme nič, kar bi bilo nasprotno pravemu in katoliškemu čutu. Oklic se odobri. Po nekterih poročilih se izvoli deputacija, ki se ima pokloniti zaporedoma Ljubljanskemu in vsim drugim milostnim gg. škofom na Slovenskem in jim družbo priporočiti. V tem odboru so gg.: pervomestnik Zupan, podpredsednik Svetec in blagajnik Jos. Vošnjak. Pervomestnika k drugim škofom bode spremljal vselej kak ud iz odbora in načelništvo dotične podružnice.

Iz Ljubljane. (V poglavje: družbe treznosti.) (Konec.) Drugo vprašanje je: kedo se bo v družbo zapisal? Po nekterih krajih je žganjepitje silo ukoreninjeno. Delavec hoče žganja in gospodar ne dobí ljudí, če ga jim ne dá. Po tacih vaséh se brez te pijače ne

more izhajati. Da, tukaj je težava. Sicer poznam kraje, kjer ne pijó žganja, da popolnoma lahko prestanejo brez njega. Ali kakor sem rekel: tukaj je težava. Vendar obupati ne smemo.

Naj navedem tukaj nekoliko besedi, kako se deluje na Moravskem zoper žganje. Ne gre sicer vse strogo semkaj, ali kolikor toliko služi v pojasnilo in v spodbudo. Na Moravskem imajo eno tako družbo, ali prav za prav društvo, in sicer v Slavkovicah poleg Novega Mesta. Vstanovil jo je tamošnji učitelj g. Josef Koneřza. Naslednje besede so njegove, posnel sem jih iz njegovega prijateljskega pisma.

„Kakor narodni vaški učitelj, ki ne deluje samo zavoljo dolžnosti, za kos grenkega kruha, marveč iz poklica, iz čiste goreče ljubezni do svoje revne domovine in svojega zatiranega naroda, videl sem z žalostjo, da moje šolsko delovanje ovirajo korak za korakom velike zapreke in težave in da nimna nobenega zdatnega, trajnega in primernege vspeha. Videl sem, da v šoli ne dosežem veliko in da se mi trud le slabo izplača. Ravno tako v občini. Karkoli sem skušal v občini dobrega storiti, vse je zadelo ob slepo, svojeglavno nasprotovanje. A ni mi bilo tajno, da glavni vzrok vseh teh žalostnih razmér je pijančevanje, pri nas v prvi versti, žali res — žganjepitje! Kakor je v naši vasi, tako je skoraj brez izjeme tudi drugod; po vaséh in po mestih. Nekje pijejo žganje, drugej vino in nekje zopet pivo; ali zdravje, premoženje in dušo uničujejo si povsod. In to je največja zapreka, ki ovira naše ljudstvo, da ne more napredovati, ki je ovira na poti k duševnemu in gmotnemu blagostanju. Previdni domoljubi so z žalostjo gledali to stanje, opominjali, svarili; ali vse je bilo bob v steno, pomagalo ni nič. Časopisi so o tem prav pogosto pisali, ali vse preveč poveršno. Bali so se dregniti v seršenovo gujezdo.

Kmetom v naši vasi sem svetoval, da naj se odpovedó žganju, naj ga ne dajejo delavcem; ali vsak se je skliceval na družega, češ, da sam nič ne more. Sklenil sem torej vstanoviti društvo zoper žganje; za vzor bilo mi je društvo v Jistebnici poleg Tabora (na Českem). Društvo terpi že tri leta. Predsednik mu je zdaj č. g. župnik Václav Bezděk... Društvo deluje brez vsega hrupa, brez vseh formalnosti in ceremonij in noben ud ne plača nobenih prispevkov, zavoljo tega ne, da bi se ljudje ne zbal. Nobenega k društvu ne silimo. Glavni namen društvu je poleg tega poučevanje ljudstva. In v kratkem času smo z veseljem spoznali, da je ljudstvu izdatnega, natančnega poduka potreba, da spozná, kakšno brezno pogube mu je pred nogami, da se zmódi in skuša se poboljšati. Čudežev seveda ne moremo delati, ali čuda veliko storimo. Iz naj hujših sovražnikov in protivnikov našega društva postajajo najbolj goreči priatelji njegovi! Spominjamo se tudi besedi sv. pisma, da je v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spreoberne, kakor nad devet in devedeseterimi pravičnimi.

Videč, kako silno potreben je temeljit poduk priprostegega ljudstva, kakor tudi naših omikancev o grozni škodljivosti žganja, in hoteč perve svariti, druge pa probuditi, da bi zoper žganjepivsko kugo delali odločno in vsestransko, sem spisal delce „Přýč s kořalkou!“ (Žganje preč!) Založnika pa nisem mogel dobiti za tak važen spis. Derznil sem se torej sam prevzeti založništvo in izdal sem knjigo v 5000 iztisih, ktere sem razširil v teku 1 leta po Českem, Moravskem, po Šleziji i. t. d.

Ta knjižica dobro, prav čudno in nepričakovano deluje med ljudstvom; zlasti po deželi je priljubljena. Zavednost tega vspeha mi je plačilo. Ali ravno to sem hotel. Se vé, da od judov, kerčmarjev sem žél veliko

psovk, groženj in zasmehovanja, toda družega se od njih ne more pričakovati.“

Na vprašanje, koliko družb treznosti mu je med Čehi znanih, odgovarja g. Koněrza, da na Moravskem samo ena, namreč omenjena v Slavkovicah, in na Českem dve. K temu pa pristavlja: „Zdaj so v navadi druga društva, taka, kjer se ljudje igrajo, kjer tratijo čas, denar in svoj dušni mir. Bog ne kaznuj naše lahkomišljenosti! Resnost, odločnost, stanovitnost se nam pogreša.“ ...

In nadalje pravi: „Naše jedino neznatno društvo storilo je za kratek čas svojega obstoja blizo in daleč mnogo dobrega, največ seveda v najbližji okolici. Ko bi vsaj v vsakem okraji bilo eno tako društvo, koliko bi se spremenilo. Pa mnogo jih je poslanih, ali le malo izvoljenih. Vsak duhoven, vsak učitelj, vsak vradnik, vsak lekar, vsak advokat, vsak župan in v obče vsak količkaj izobražen našinec ima sveto dolžnost delati na različne načine zoper žganjsko kugo in se posluževati v ta namen vsih možnih in dovoljenih pripomočkov; ali — koliko jih tako dela? Nesrečo priznava vsak, ali niti persta ne gane nobeden! Zato je treba najprej omikance zbuditi iz spanja in jih zdramiti k delu. V to směr deluje naše društvo. Zlasti skerbimo, da vplivamo na naše zakono-dajavne zборе, naj pritiskajo na vlado, da bi ta izdala potrebne postave zoper pijančevanje. Deržavni zbor bi morda rad pomagal, ali vlada skerbi le za druge reči. Dolgo pak ne smé odlašati in ne bode odlašala. Glas naroda ne bode potihnil ...“

Iz teh besedi se vidi, kako je navdušen ta blagi gosp. učitelj za tako potrebuo stvar. Z istim ogujem je pisana tudi knjiga njegova „Proč z žganjem!“ Koněrza dobil je za svoje marljivo delovanje odlikovanje na merodajnem mestu. Sam predsednik moravski, grof Schönborn, ga je pohvalil, in škof Bernski, Kraljevo-graški, in kardinal Praški so mu poslali priznalna pisma.

Knjiga „Přyc s kořalkou“ ima dopisnik pred seboj in šteje 450 str. v šestnajstinki. Prevedena je že zdaj na slovaški jezik. Tudi za nas Slovence menda namerava neki gospod duhoven to knjigo posloveniti. Izdala naj bi jo družba sv. Mohora. Z veseljem pozdravljamo to misel in slavni odbor družbe sv. Mohora bi jako vstregel slovenskemu ljudstvu, če bi mu podal tako knjigo v lahkem, umljivem jeziku, pa v terdni obliki. Sicer imamo, kolikor je meni znano, dve knjižici, ki popularno pišeti zoper žganjepitje, namreč „Čujte, čujte, kaj žganje dela,“ in „Žganju slovo!“ Zlasti-zadnji spis je prav dober, ali zdaj je gotovo le malo razširjen med ljudmi. Tudi družba sv. Mohora je podala krajše sestavke, govoreče o žganji; ali ti se tako lahko ne opazijo, ker so vversteni med drugo tvarino. Navlašč in posebej spisana knjiga bi marsikoga bolj bodla v oči, da bi ne pozabil nanjo. Vsekako pa, če se posloveni Koněrzova knjiga, se mora ta spis preurediti primerno slovenskim okolnostim.

Tako sem precej daleč zašel od svojega vprašanja: kdo se bo zapisal v družbo treznosti. Ali zgoraj navedeno pismo nam kaže, da udov bomo že dobili, le resno se moramo lotiti. Zastaranih grešnikov res ne bomo dosti spreobrnili. Ali marsikterega znamo odverniti, prvič po onih krajih, kjer že pijejo, da se ne bo priprijel pijače; drugič po onih krajih, kjer še ne pijejo, utegnemo prepričati, da piti ne bodo začeli. — Sv. Vincencij Pavljanski je imel v hiši pri sv. Lazaru duhovne vaje za Parižane. Te vaje so mu prizadjale mnogo stroškov, ker ljudje so imeli ves čas hrano in stanovanje v hiši. Ali sv. Vincencij je bil revež, denarja mu je zmeraj manjkalo. Zato so mu prijatelji prigovarjali, da

naj popusti te vaje, češ, da hodijo noter ljudje iz slabih namenov in da vaje sploh nimajo tistega sadú, kakoršnega bi želeli. Kaj pa je rekel sv. Vincencij na to? — „Tega ne! Res, da se vsi ne spreobernejo, ali veliko se jih poboljša. In če je kedo prej križal Kristusa 100krat na dan, potem pa 90krat, vendar nekaj dosežemo.“ — Tako tudi mi. Bodimo zadovoljni če jih le nekaj pridobimo. Na ta način bomo marsiktero križanje Kristusovo odvernili; ker greh in pijanec nista daleč saksabi. M.

V ljubljanskem frančiskanskem samostanu so v ponedeljek, 24. t. m., natihoma, pa prav priserčno obhajali sedemdesetletnico svojega prečast. provincijala P. Evstahija Ozimk-a. Rojeni namreč so bili ravno 24. pros. 1817 v št. Vidu pri Zatičini; zato so jih prečastiti P. gvardijan o tej priliki primérno počastili in s tem celo družino razveselili. — Ko so bili tedaj sedanji P. provincijal doveršili gimnazijo v Karlovcu, so l. 1838 pristopili v red sv. Frančiška, kjer so l. 1841 storili slovesno obljubo, naslednje leto pa bili posvečeni. Naj daljši čas njih delavnosti je bil v Gorici, čez 40 let, kjer so tudi svoje mladostne moči pustili, pa tudi bili vsemu mestu tako priljubljeni, da so morali natihoma bežati v Ljubljano, kjer so želeli v svojih póznih letih imeti nekoliko več počitka. Toda pomagali si blezo niso veliko, ker tudi tukaj so obsuti z delom; ne le da so jim že v drugič naložili težko butaro provincijalsko, temveč tudi v strogo dušnem pastirstvu prav mnogo delajo. Torej jim ena kronografičnih častitek iz domače družine voši po pravici blago sedemdesetletnico, rekoč:

Septles DeCIMVs annVs Tibl LeVis faVstVs In
CVnCtla.

Utegne se tolmačiti tako:

Tvoje sedemkrat deseto
Bodi blago, srečno leto;
Spremljaj vsikdar ljubi mir
Te, naš Oče in Pastir!

Domača častita družina je hotla ljubljenega svojega P. provincijala iznenaditi, toraj se je zunaj malokje o tem kaj vedilo; vendar ni prav skrito ostalo; prišle so tudi od zunaj nektere čestitke. Tako n. pr. iz Novega mesta:

Sedemdeset	<u>Malo mirú,</u>
Mnogo lét!	<u>Mnogo sadú:</u>
Dolgo življenje,	Zar'ja večerna,
<u>Dolgo terpljenje;</u>	Slava nezmérna!
S Tersata:	

I.

MVLtos Vt aDhVC attIngas NataLes
Gratla pLenos
EXoret Tibl benlGna VlrGo TeraCtensls.

II.

SeptVagenarl IVblla
In lesV.

Tolmačeno bi se kje reklo:

Da obhajaš le še nove
Mnoge blažene godove,
Na Tersatu naj Devica
Bodi k temu pomočnica;
Zdaj pa v Sercu Jezusovem se ogrej,
In vesel obhajaj blagi jubilej!

Tudi prijazni obed, pri katerem so bili zraven domače družine nektteri sošolci in stari prijatelji, so vedrile priserčne čestitke, ktere dobrotljivi Bog usliši!

Prošnja za pisateljsko podporo „Drobtinam.“ „Kdaj izidejo zopet Drobtinice? —

Kakor hitro se zopet zadosti gradiva nabere.“ S tem upanjem izšel je zadnji — dvajseti — letnik „Drobtinic“ med slovenski svet l. 1869. Med drugim poveljevale so takrat tudi zlato mašo sv. Očeta Pija IX. in odlikovale so se po vredništvu zadnjega svojega vrednika, prečast. gosp. kan. Fr. Kosarja, v onem duhu in v oni zanimivosti, kakor prejšnji letniki. A mnogi zadržki, največ obilna opravila vrednikova, ovirala so nadaljevanje „Drobtinic“. Bilo je to gotovo v veliko škodo našemu slovetvu, v škodo našemu narodu. „Branje „Drobtinic“ je našemu ljudstvu tako priljubljeno, kakor le maloktere druge knjige“, pisal je zadnji vrednik, in to ni bilo resnično samo pred dvajset leti, ampak je še vedno. „Drobtinice“ so še vedno slovenskemu narodu izmed vseh knjig skoro najbolj priljubljene: bere jih zlasti šolska mladina, berejo jih v kmečkih hišah, — le škoda, da jih je tako težko dobiti na posodo, še teže pa na prodaj.

„Katoliška družba za Kranjsko“ je izdajala do sedaj in darovala svojim udom glasilo z imenom „Glasi“. Tudi ti so dospeli do 20. zvezka. V zadnjem zvezku piše vrednik njihov: „Katoliško glasilo, ki bi ne bilo samo od danes do jutri na mizi katoliških čitateljev, ampak bi jim vsaj za nekaj dalje časa dajalo dušne hrane, jih spodbujevalo in poučevalo, je nam Slovencem gotovo potrebno. Res je, v tem malem obsegu, kakor ga imajo „Glasi“ sedaj, ne morejo povedati mnogo. O, kako bi si želel izdajatelj, da bi s pomočjo vnetih in blagih Slovencev zamogel razširiti jih in zboljšati, da bi vsakdo z veseljem prijel za vsakoletno darilo katoliške družbe in še z večim veseljem položil jih iz rok! Kot vzor so mi pred očmi „Drobtinice“, tako potrebne nekdanj, tako verlo pisane in vredovane. In dandanes niso manj potrebne; zlasti berila za mladino ter za družine potrebujemo.“

Te želje so se podpisanemu spolnile, ko je odbor „Kat. družbe“ dne 13. t. m. sklenil, da bode izdajal in nadaljeval „Drobtinice“ na mestu „Glasov“, in je njihovo vredovanje, kakor dosedaj „Glasov“, podpisanemu izročil. Nekteri potrebni koraki za izdavanje so se že storili.

„Namen tega letnika je medsebojno priobčevanje takih spisov, ki zamorejo pospeševati verno in uravno omiko narodovo sploh, vzgojevanje mladine pa še posebej.“ Ta namen pok. vladika Slomškega ostal bode i novim „Drobtinicom“, kakor večinoma tudi vsebina in notranja vravnava. — seveda z ozirom na sedanje razmere in potrebe.

Ker so nekdanje „Drobtinice“ zlasti zaradi razno-verstnih spisov tako zanimive in priljubljene, zato prosim vljudno in ponižno vse prijatelje nekdanjih „Drobtinic“, teh najlepših cvetov Slomšekovih, da bi pomagali s svojimi spisi nadaljevati dostojno takó koristno delo. „Drobtinice“ so postavile mnogim možem spomenik, ki jih je otel pozabljenosti in nam kliče glasno: Slovenci, take može posnemajte! Životopisov si želé v prvi versti tudi nove „Drobtinice“ in poleg teh želé si mičnih pesmic in nedolžnih kratkočasnic, pripovedi in prilik, pa tudi podučnih spisov, zlasti o vzgoji.

Naj bi duh pokojnega slovenskega vladika in učnika, duh Slomšekov, obudil mnogo prijateljev tudi novim „Drobtinicom“, da bi mogle kmalu razveseliti in poživiti milo našo domovino! Doneski, prašanja in nasveti naj se blagovoljno pošljejo za letošnji tečaj podpisanemu vredniku vsaj do konec aprila. Dr. Fr. Lampe,
v Marijanišči.

Teržaški in goriški slov. listi obširno popisujejo smert in pokop prof. Fr. Erjavca in vabijo k darilom za njegov spomin. — Enako slikajo brezglavnost laških framasonov, ki se jezijo nad Teržaškim škofom,

da je nekaj Čehov sprejel v semenišče. Ali hočejo mar ti pseudo-humanisti Čeha poditi nazaj na Češko, ki je vendar v našem cesarstvu? To bi bilo še ostudniše, kot dela Bismark, ki preganja Poljake s Pruskega v nepruske dežele! Ako začno pa Italijane iz raznih pokrajin našega cesarstva tirati tje na Furlansko, kam jih bodo spravili vertoglavi framasoni? od kod jim bodo dajali kruha? Ali ne mergoli malo ne vse cesarstvo laških delavcev? Tedaj, malopridnež: „kar sam sebi ne želiš, tudi drugim ne čini!“ Prenapeteži! bodite pošteni Avstrijani in katoličani, pa ljubite Čeha in druge narode, kakor sami sebe! Po pravici nekdo pravi, da le na podlagi katoliške vere more Avstrija srečna biti. Avstrija bi bila naj lepše cesarstvo, ko bi vladala med narodi keršanska vera, pamet in pravica; fanatkarji pa hočejo lepo cesarstvo v pekel spremeniti. Sram jih bodi! In v *„Glasi“*!

Imé Jezus.

Sveto nadi vse imena
Tvoje, Jezus, je Imé;
Klanjajo naj se kolena
Tebi, Jezus, vse zemljé!

Sladko nadi vse imena
Tvoje, Jezus, je Imé;
Ni milejša stvar nobena,
Kakor, Jezus, tvoje Imé!

Močno nadi vse imena
Tvoje, Jezus, je Imé;
Pekla sila vsa ogojena
Pred njim groze trese se.

Ni ga družega imena,
Da zveličanje nam dá,
Razun tvojega Iména,
Jezus, Rešenik svetá!

Kedar satan zalezuje,
V mreže svoje me lovi,
Imé „Jezus“ pa ko čuje,
Ves preplašen odbeži.

Rad poslužim se Iména
„Jezus,“ ko me skuša svét;
Kedar duša je megléna,
„Jezus!“ rad zakličem spét!

V vsih skušnjavah in slabostih
„Jezus“ klical bom Imé;
V vsih težavah in bridkostih
Zri, o Jezus, Ti na mé!

Tvojega oklenil križa
Zadnjega se bodem dné;
Kadar smert se mi približa —
Klical „Jezus“ bom Imé!

L. Z.

Razgled po svetu.

Sedanja olika, kaj-li? Ko bi se le petdeseti dél tega, kar se pripravlja za morijo ubozeга človeštva, pripravljalo za pobijanje volov, konj in oslov in druge živali, vse bi vpilo: kaj so te uboge stvari storile, da

jih hočete s svetá spraviti? — ustanovili bi v vsaki vasi družbo za miloserdnost do živali, in reklo bi se: Tako neusmiljenih ljudi še ni bilo. kar svet stoji, kakor so zdaj, da hočejo te uboge živali potrebiti! Ko si pa sto in sto načinov izmišljujejo, kako bi več ljudi in hitreje in neusmiljeno pokončali: za to se pa noben kerat ne zméni, ni ga miritelja, da bi šel po svetu in jim povedal: da to počenjanje je tisučkrat hujše kakor zvérsko. Če je res doba olikanosti: študirajte, kako bi narode sprijaznili in pomirili; ne pa kako bi jih morili!

Pravijo, da neki ruski inženir je iznašel smodniško tvarino, ki z desetkrat večjo močjo strelja, kakor navadni smodnik. Nemci imajo svojo „mavsarico,“ od ktere pričakujejo do čuda morij, s katero se na vsako komando izpusti osem kartečaric. Strshovite so tudi nove mitraljeze na Francoskem, ki kakor ploha mečejo smertna zerna na vse strani, in s poslednjim puhom udrihne še 120 krogelj med nasprotnike. Zato je Bizmark boje rekel, da vojska l. 1870 je deška igrača v primeri s to novo vojsko!

In zakaj vse to? Večkrat za nekoliko persti in zemlje, za malo dozdevne žaljene časti itd.

Zakaj se raji z lepo ne pobotajo? Zato, ker mnogim ni mar za vero in pravico; ampak le za maščevanje in nasitenje častilakomnosti.

Avstrijsko. V „Vaterlandu“ 21. pros. dopisnik iz Parskega med drugim pravi: „Katoliška vera s cesarsko hišo vred derži avstrijske narode skupaj. Kolikor bolj peša (katol. vera), toliko bolj odjenjujejo vezi...“ — To naj resno prevdarijo tisti, ki zatirajo katol. vero in pravost — včas celo pri mladini v šolah: oni so izdajavci, ne le katoliškega naroda, ampak tudi Avstrije... Sapienti sat.

Zarad rogoviljenja proti kat. veri je minister odstavil dva gimnazijalna profesorja, namreč: Polzerja v Hornu in Lögerja v Dunajskem Novomestu.

Švicarsko. Plazovi. kakor pišejo, došti ljudi pokopljejo. V Lugnecerškem dolu je mladega človeka, pastirja, plaz kar v trenutku zasul in v smert pokopal. Une dni je pri Samnaun u ob Tirolski meji nekega očeta s sinom vred plaz odnesel in zasul; drugi sin ravno tega očeta je bil srečno rešen. Veliko družih je bilo v naj večji nevarnosti, ki so se vendar še rešili. — To se letos lahko zgodi po več krajih, ker je veliko snega. Še bolj nevaren utegne biti sedanji hudi mraz: torej previdnost!

Tirolski poslanci so do tirolske c. kr. vlade dali interpelacijo zastran dvobojnih neredov na ondotni univerzi. Pravijo, da cela versta obžalovanja vrednih dogodb je nejevoljo v deželi budilo do univerze, med drugimi je kuzljiva dvobojska spaka in mnogi pretepi, s čimur mladina prihaja vedno bolj divjaška, strova. Taki neubrisanci so med drugim pri neki priliki prederli in begali procesijo svetega leta, ko se je pomikala skoz mesto. Zborniki torej prašajo ekscelencijo g. deželnega namestnika: če so vladi te spake na univerzi znane, in če jo je volja, te napake resnobno preiskati in odpraviti? Podpisanih je 20 poslancev.

V Bregencu je deželni zbor v čversti resoluciji naznanil enake občutke, posebno oistro je grajal poslanec Rhomberg satansko brezglavnost, da bi ne smel postati častnik v vojaštvu, kdor dvoboj zaverže, ko vendar vera in cesarske postave to brezbožnost prepovedujejo.

Dvoboj je mevžarstvo; zakaj mevža se kisa in nspihuje, kadar ji kaj ni po volji; pošteni junak pa razžaljenje poternj in v keršanski blagoserdnosti odpusti. O vojski zoper Ruse so jeli precej zlo pisariti. Eden listov je soštel, koliko vojakov je vsaka dežela zmožna na noge postaviti v slučaju kake voiske. Meni pa, da Rumunija bi jih dala 170.000, Bulgarija z Ru-

melijo 110.000, Srbija tudi toliko, ter vse te dežele skup 400.000 móz. K temu pride Avstrija in Ogerako s svojimi 700.000 možmi, pa še Turčija s svojimi „askeri“ (vojaki)... Ti tedaj naj bi se klali in topli z Rusom; Prus in Anglež bi pa bistro od strani gledala. kje bi se dalo kaj „profitirati,“ naj bo tepen ta ali uni!

Francosko. (Bagatelj!) Francoski vojni minister zahteva 360 milijonov na 3 leta za vravnavo vojenstva!... In kaj počenja Bismark, je tudi zuano. To bo klanje, ako se spopadejo.

Francija, kakor pišejo, se na vso moč pripravlja na boj. Vravnava se vterjeni tergi v Parizu in na okrog, tovarne delajo neprestano, vojna se vadi s poskušnjami.

Rusija. Ruski vradni časniki se vedejo neprijazno proti Avstriji in šuntajo Nemčijo, naj opusti avstrijsko zvezo ter naj se toliko tesnejše zveže z Rusijo!

Nemško. Nemški državni zbor je razrešen, ker se ni zgodila Bizmarkova volja, da bi vojne priprave, ki so se dovolile le na 3 leta, veljale za 7 lét. Med Bizmarkovimi nasprotniki je tudi katoliško središče, kterege geslo je: priboriti Cerkvi polno svobodo in samostojnost. V tem oziru se je reč sicer na bolje obrnila; vendar tako imenovana „kulturna borba“ ni še dokončana, še so v veljavi Cerkvi sovražne majnikove postave, ki terdijo državino vsemogočnost tudi oziroma na Cerkev. Z zahtevo cerkvene svobode je pa tudi državljanska prostost v tesni zvezi. Katoliški nemški narod hoče svobodo in vedno se bo boril proti ujenemu vtesnovanju in skrajševanju. Bremana davkovska so vedno težja; središnja stranka zato priporoča varčnost, nasprotovala je vsakemu zvikeševanju bremen in gnala na to, da naj se obteževanja pravično razdelujejo, in tega se hoče tudi nadalje deržati. Priporoča toraj konservativcem in nemškim domoljubom, da naj zvesti ostanejo svojemu prepričanju in konservativne može volijo. Podpisan je med drugimi slavni Windhorst.

Laško. Kam so prišli mladolahi, spričuje med drugim to, da so že enekrati in v nekterih krajih v državni zbor volili velikega hudobneža, obsojenega na galejo, Hamilkarja Čipriani-a. Dozdaj je zbornica odbijala njegovo volitev, če pa se bode mogla stalno braniti tovarša iz ječe, je prašanje. To pa je sad in košček sedanje dobe in liberalne sisteme: gorjé mladini, ako je njen učenik brezvérec; gorjé vojni, ako je njen vojvod mesén malik: šla je zmaga po vodi; in gorjé deželi, ako bodo jetniki z galeje njeni postavodajavci!

Rim. V konzistoriju, ki se snide 7. sušca, bojo menda za kardinale izvoljeni papeževi poročniki na Dunaju, v Madridu in v Parizu, in tudi še dva druga, kakor se misli. — Državni tajnik kardinal Jakobini se je zarad bolehnosti službi odpovedal in najberže postane prefekt apostoljskega dvora.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Glavni namen molitvenega apostoljstva za mesec svečan keršanski može.

Posebni nameni:

1. dan. *S. Brigita*. Vse že oddane in ne še razglašene prošnje. Odvrnjenje proteče vojskine nevarnosti. Da Bratislavška škofija skoraj dobí škofa.
2. *Svečnica*. Sv. Oče papež. Marijanske bratovščine. Dve semenišči. Brezverni svet.
3. *S. Blaž*. Priporočeni hudo bolni. Zdravniki in zdravniške visoke šole. Nektore silne potrebe.
4. *S. Veronika*. Sočutje s psovanim Zveličarjem. Družbe za cerkvene oprave. Obvarovanje gospejskega svetá pred branjem romanov.

5. S. Agata Narbolj zagrešeno ljudstvo po velikih mestih. Veči razširjanje katoliških časnikov in bukev v našem cesarstvu. Kmetijske zadeve

6. S. Tit. Mašniki in obhajanci. Vestna volitev kerstnih in birmaških botrov. Zakerknjeni stari grešniki. Vojaški begovci.

Nihče drugi ni bil kot Marija preč. Devica, sv. Jožef, sv. Anton in sv. Frančišek, ki so mi sprosili zdravje. Tem se imam zahvaliti, da sem še živa in da zopet vidim. Bogu bodi čast in hvala vekomaj!

Naj se glasi do konca dni:

„Češena si, Marija ti!“

V Wabashah, na sv. treh Kraljev dan 1887.

Terezija Šebat.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Oseba v časnih potrebah. — Bolna oseba za pomoč. — Mati priporoča svojega sina za sp. oboernjenje. — Bolan duhoven za pomoč. — Nekteri mladenči za p. boljšanje. — Srečen izid pervega polletja več dijakom. — Nevarno bolan duhoven za pomoč. — Sestra serčno priporočuje brata za p. boljšanje, da bi ne postal nesrečen na duši in na telesu. — Bolna ženska, ktera se nikakor previditi ne dá; da bi se k spoznanju omečila. — Zmešan bolnik, da bi saj toliko prišel k zavednosti, da bi bil previden.

Zahvale.

Iz Amerike. Bilo je v petek pred prvo adventno nedeljo, ko sem še vsakdanjja opravila svoja brez težnje opravljala. Proti večeru istega dne začela me je glava hudo boleti. Misleča, da mi bode počitek najbolje hasnil, grem v posteljo in še tisti večer zapustila me je zavest, katera se mi popolnoma ni vrnila do ponedeljka. Zdravnika sta že v soboto napovedala moje zadnje ure *) Preč. gosp. dekan in župnik Jak. Trobec djali so me v sveto olje, in ko sem se v nedeljo zvečer za nekaj trenutkov zavedela, so me tudi spovedali in obhajali. Preljubi moji domači so se pa v molitvi zatekli k Mariji, tolažnici žalostnih in pomoči kristjanov, da bi jim ona ohranila zvesto ženo, oziroma skerbno mater, kajti človeška pomoč me ni mogla rešiti.

Moj mož obljubil je okinčati oltarja Matere Božje in sv. Jožefa v naši farni cerkvi, otroci moji, naše šolske sestre in drugi prijatelji in znanci so pa pričeli devetdnevnicu v čast Matere Božje in sv. Jožefa. Tudi so vsi v ta namen prejeli ss. zakramente.

V ponedeljek se zopet zavém, toda — popolnoma slepa. V tej svoji bridkosti obernem se k preč. D. M., sv. Antonu in sv. Frančišku v trdnem zaupanju, da bom gotovo uslišana, ter obljubim, da hočem to milost po „Zgodnji Danici“ razglasiti. Domači so mi pa kropili in zmivali oči z lurško vodo.

In glej, že v torek sem zamogla razločiti reči v sobi, in kmalu sem popolnoma spregledala. Rešena sem bila najhujega in bolezen jela me je polagoma zapuščati. Slaba sem še, vendar zdrava kot poprej. Da je bil čudež, da sem ozdravela, pričajo vsi, ki so bili pričujoči. Preč. g. dekan rekli so sami, da so jih že veliko prav slabih videli okrevati, tako slabega, kot sem bila jaz, pa še ne.

*) Čuden sukob, kakor pravijo jugovci po polorientalskem izrazu! Tudi brat bolne žene, doma v Kam. gor., je pravil svojim znancom, da njegova sestra v Ameriki je najberže že pokopana, kakor je dobil sporočilo; in oboje nazna nilo nam je došlo skor ob enem času. Vr.

Listek za raznoterosti.

Za novo leto kaj.

„Kleine illustrierte Heiligen-Legende“ za vsak dan v letu, 12 zvezčičev po 31 kr., spisuje P. Filip Seebäck, O. S. Fr. in bo v enem letu vse doveršeno. To je dobro-došla, prav prijazna mala knjižica gg. katehetom, ki želijo pouk osoliti s kratko pripovedjo o svetniku zadevnega dne ali tedna itd., pa posneti nauk prikniti. Enako zoá služiti pridigarjem, spovednikom, ali za mala darila. (V „Katol. bukv.“)

„Hausbuch für die Mitglieder des III. Ordens von P. Norb. Stock u. P. Fr. Tischler“, obsega 1. življenje svetih 3. reda; 2. nauk kako živeti med svetom; 3. spodbudno branje za nedelje in praznike. Vsak mesec izide 1 sošitek po 20 kr.; vse delo bo obsegalo 26 sošitkov. Kaj tacega bi bilo želeti v slovenskem jeziku. (V Kat. bukv.)

„Papst Leo XIII. Gedenkblätter zur Feier Seines 50-jährigen Priester-Jubiläums am 31. Dec. 1887.“ — Ta mala knjižica z 48 stranmi obsega: 1. Klic do soderžavljanov; 2. življenje Leona XIII do izvolitve za papeža; 3 njegovo djanje kot papeža. Dobiva se po vsaki bukvarni za 20 kr. Pridjana je podoba sv. Očeta, ali nebarvana (svictotis, samo dopersnica), ali pa v barvnotisu (chrom. lith.) v častitljivem ornatu (cela oseba). Podobi brez knjižice ste po 10 kr. (Na Dunaju. St. Norbertus-Verlagshandlung, III. Gärtnergasse 6.) — Knjižico s podobo izkreno priporoča Središnji odbor za papeževo zlato mašo (Centralstelle zur Vorbereitung der Secundiz-Feier Sr. Heiligkeit Papst Leo XIII. Wien, I. Annagasse. 9.)

Zgodovina fará Ljubljanske škofije. Izdaje A. Koblar. IV. zvez.: Zgodovina Adlešičke fare na Belokranjskem. Ta zvezek je še posebno znamenit zaradi belokranjskih lastnij, ki so prav pridno zaznamovane v njem. Ljudstvo je prav mirnega značaja in dobrega serca; v vsih 10 letih, kar je bil pokojni župnik L. Gorenjec ondi duhovni pastir, ni slišal o nobenem hudodelstvu. Pozora vreden je „Dodatek adlešičkih lokalizmov“, ki so velik del prav dobre, tudi klasiške besede, mnoge hervaske, nektere pa laške (bálati, baril, komún. .), nektere magjarske (rif, bétég, guuj. .), kaka arabska (čerape, šutiti).

Lurška božja pot. Po svojem dnevniku popisal romar dr. Ivan Križanič. Ponatis iz „Slov. gospodarja“ v Mariboru. Prav prijazna in spodbudna knjižica (64 str.), ki ima zraven popisa lurškega romauja na koncu pesem o Lurški Materi Božji: Zdrava Marija, ki se začne z besedami:

Zvonovi v zvoniku veselo pojó,

„Češena Marija!“ donijo glasno itd.

Za pokojnega kn. škofa dr. Jan. Križost. Pogačarja je bila pretekli torek ob desetih slovesnih mertváka sv. maša, pri kateri so bili tudi premil. gosp. kuez in škol ter so odpeli absolucijo.

„Nationalitetenhader“ počenjajo prav v poganskem pomenu neki Italijani v Terstu, ker jezikajo zoper svojega škofa zato, ko je sprejel nekaj Čehov v bogoslovje. Naj bi bil škof sprejel kake mladenče iz srede laškega cvéta, recimo kacega Garibaldovega sinka, pokazal pa vrata avstrijskim sinovom matere Slave, koliko slave bi škofu prepevali „italianissimi!“ Toda dvojna mera in dvojna tehtnica je dandanes v navadi... Zakaj se pa Teržanci ne oglasijo za bogoslovje? Potem bi se opravilo brez Čehov. V Gradcu so menda pa neki baziliski, zopet druge narodnosti, ki tudi pisano gledajo, kajti so sprejeli tudi število Čehov v odtotno semenišče, sej liberalni Gradec ima premalo domačih sinov, ki bi imeli poklic za častitljivi duhovski stan! Naj bi liberalci kakoršne koli narodnosti ne zatirali cerkvenega duha pri mladini, naj bi se dajali mladini verli věrni možje za učeničke; potem bi tudi v tem bilo marsikaj drugač.

Pastoralne konference imajo teržaški gg. duhovni po enkrat na teden, namreč vsako sredo proti večeru v škofjski dvorani.

Tudi je postavljen odbor, ki ima skerbeti, da se bo Teržaško mesto spodobno vdeleževalo papeževe zlatomašne slovesnosti.

Vsim znancem in prijatlom naznanjam žalostno sporočilo, da so mi 20. t. m. tukaj nanagloma umerli moj 71 let stari oče, Luka Demšar. Naj bodo blagi mož vsim, ki so jih poznali, v pobožno molitev in spomin prav toplo priporočeni! Bog jim daj večni mir, in večna luč naj jim sveti!

V Ledinah, 24. januarja 1887.

J. Demšar,
župnik.

Obletnice katoliške družbe 26. t. m. se je vdeležilo lepo število udov in bilo je prav živo. Prečast. g. predsednik proš. dr. A. Jarc je poročal o družbini delavnosti, omenil, da letos se bo imelo poseben ozir na zlato mašo Leona XIII, pohvalil delavnost mnogih odbornikov itd. Prelat dr. Čebašek je segel nekoliko v družbino zgodovino in ponovil željo, da bi se obudilo tudi političsko katoliško društvo. Dr. Lampe je omenil, da je reč že v teku, da se namesto dosedanjih „Glasov“ obudijo Slomšekove „Drobtinice“, in prosil, naj bi gospodje to stvar podpirali s pisanjem itd.; pa da je gosp. kanonik Kosar poslal že precej gradiva za nove „Drobtinice“. Potem je imel prav čverst govor, kako moramo katoličani krepko vdani biti sv. Cerkvi in papežu, spoznati njene koristi za človeštvo, skerbeti za njeno čast itd. Gosp. Ledenik je priporočal, da naj bi udje bolj obilno se vdeleževali tega, kar katol. društvo ponudi svojim udom v poduk s časništvom, v vedrilo v shodih po svojem delu itd. Poslednjič je bila volitev novega odbora. Očitno je, da društvo napreduje, in zlasti zdaj o pripravljani za zlato mašo sv. Očeta se utegne še bolj pokazati njegova znamenitost.

Gorica. Petnajst jagnjet je pribežalo menda te dni v Gorico, pregnanih od laških volkov.

Na Kostanjevici pri Gorici je včeraj umerl č. P. Evgenij Heglar, Ljubljčan. R. I. P.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. France Dovnik, doslej dušni pastir v c. kr. posilni delalnici v Gradcu, pride v začetku 2. polletja za profesorja moralke v kn. šk. bogoslovje v Mariboru. Č. g. Josip Sinko gre za provizorja v Št. Ožbait pri Dravi, in č. g. Josip Valenčak v

Pernice. Č. g. Ignacij Rom pride za kaplana v Šentjurij pri Celju, in od tod gre č. g. Jos. Podhostnik za kaplana v Mozirje.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. župnik Jož. Jaklič 2 gld. — Č. g. župnik J. Budnar 1 gld. — Z napisomi: „Fantje, fantu“ za fante 15 gld. iz Metlike poslali verli gg. „fantje“: Fr. St., Fr. Sch. in A. N—l. (K naj iskrenejši zahvali bodi pristavljeno: Vivant „fantje“ sequentes! Vr.) — Čast. g. župnik Juri Rozman 1 gld. 50 kr. — G. L. Ravnik 2 gld. — Z Brezovca 2 gld. — Dober star prijatelj 20 gld. — Č. g. dr. Jan. Janežič 2 gld. 80 kr. — L. 20 kr. — „Epiphanius“ 5 gld. — Slavna kmetijska posojilnica Ljubljanske okolice 10 gld. — Bl. g. Al. Jenko 1 gld. — Čast. gosp. kapl. Leop. Zaletel 3 gld.

Za sv. Detinstvo: „Pustite malim k meni priti“ 10 gld. — Iz Kam. gor. Jan. Šebat 1 gld. — Z Brezovca 5 gld. — Iz Suhora č. g. župnik M. Tomec 5 gld. — Iz Amerike: M. Tr. 2 dolarja in T. Š. 2 dol. 50 ct. — za-se in svoje, — po našem oboje: 11 gld. 18 kr. — Čast. g. Simon Zupan, katehet v Loki, 60 gld. — J. J. 1 gld. 50 kr. — Gpdnja. Bozja 5 gld.

Za sveto leto: Čast. g. župnik Jož. Jaklič z Dolj. vasi 31 gld. 50 kr. — Iz Rakitine po čast. g. župniku 10 gld. 90 kr. — Iz Nove Oselice po čast. g. župniku M. Lavriču 38 gld. — Z Vač č. g. župnik J. Budnar v svojem in svojih faranov imenu 23 gld.

Za pogorelce v Kuteževem: Z Brezovca 4 gld. — Iz Rakitine 1 gld. 50 kr. — Iz Suhora čast. g. župnik Martin Tomec 10 gld.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Po čč. gg. Uršulinaricah v Ljubljani 30 gld. — Po preč. g. mesta. župn. Jan. Rozmanu 70 gld. — Z Ledin 13 gld. 25 kr. — Iz Mirne 15 gld. — Gpdnja. pl. Gardini 5 gld. — Iz Rove 13 gld. 10 kr. — Iz Šent Jerneja 63 gld.

Za afrikanski misijon: Franca Lovšin 1 gld. — Č. gosp. kapl. L. Zaletel 1 gld. — „Da bi se vsi zamurci spreobrnili“ 10 gld.

Za razširjanje sv. vere: Čast. g. dr. J. Dolenc iz Stare Joke 104 gld.

Za sv. Očeta: Z Brezovca 5 gld.

Za Pariško bratovščino za duše v vicah: Z Brezovca 5 gld.

Za najpotrebniši misijone: G. 50 kr.

Za Don-Boskov misijon v Torinu: J. J. 50 kr.

Za misijon v Bulgariji: „Pridi k nam tvoje „kraljestvo“ 10 gld.

Za misijon v Saloniku: „Za duše v vicah“ 10 gld.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalumu: „Vse v večo čast Božjo“ 10 gld.

Za misijon v Kini: „Bog se usmili preganjanib kristjanov“ 20 gld.

Za kat. misijon v Teksas-u (v Ameriki) (kjer ima 200.000 katolikov le eno samo cerkev v Marienfeldu) „Bog pomagaj!“ 25 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. A. J. na Verhu: Naznanjeno odpravnistvu. — G. J. V. Šm.: Serčna hvala! Precej prihodnjič.